

© Photo by Shane Leonard

Стівен Кінг — шалено популярний американський письменник, і майже кожен його твір стає літературною сенсацією та стовідсотковим бестселером. За понад 40 років його творчої діяльності світ побачило безліч романів, накладі яких давно перетнули межу в третину мільярда примірників. Він володар численних престижних літературних нагород і має чималу армію шанувальників, яка щодня поповнюється.

РОМАН У РЕЙТИНГУ «100 ЗНАКОВИХ КНИЖОК РОКУ»

Тієї ночі почався кошмар. Батьків Люка вбили, а самого хлопця закинули в позашляховик та повезли в невідомому напрямку. Він приходить до тьми в місці, яке називають Інститутом. Таке собі гетто для дещо... незвичайних дітей. Їх викрадають і тримають тут, наче піддослідних щурів. Директорка місіс Сігсбі та співробітники цієї зловісної установи безжально «викачують» з дітей їхні телепатичні й телекінетичні здібності. Нова знайома Люка каже, що звідси неможливо втекти. Але він має спробувати...

«Інститут» сповнений гніву, співпереживання і водночас надії надзвичайної сили. Це першокласний роман, який говорить про важливе.

The Washington Post

www.bookclub.ua

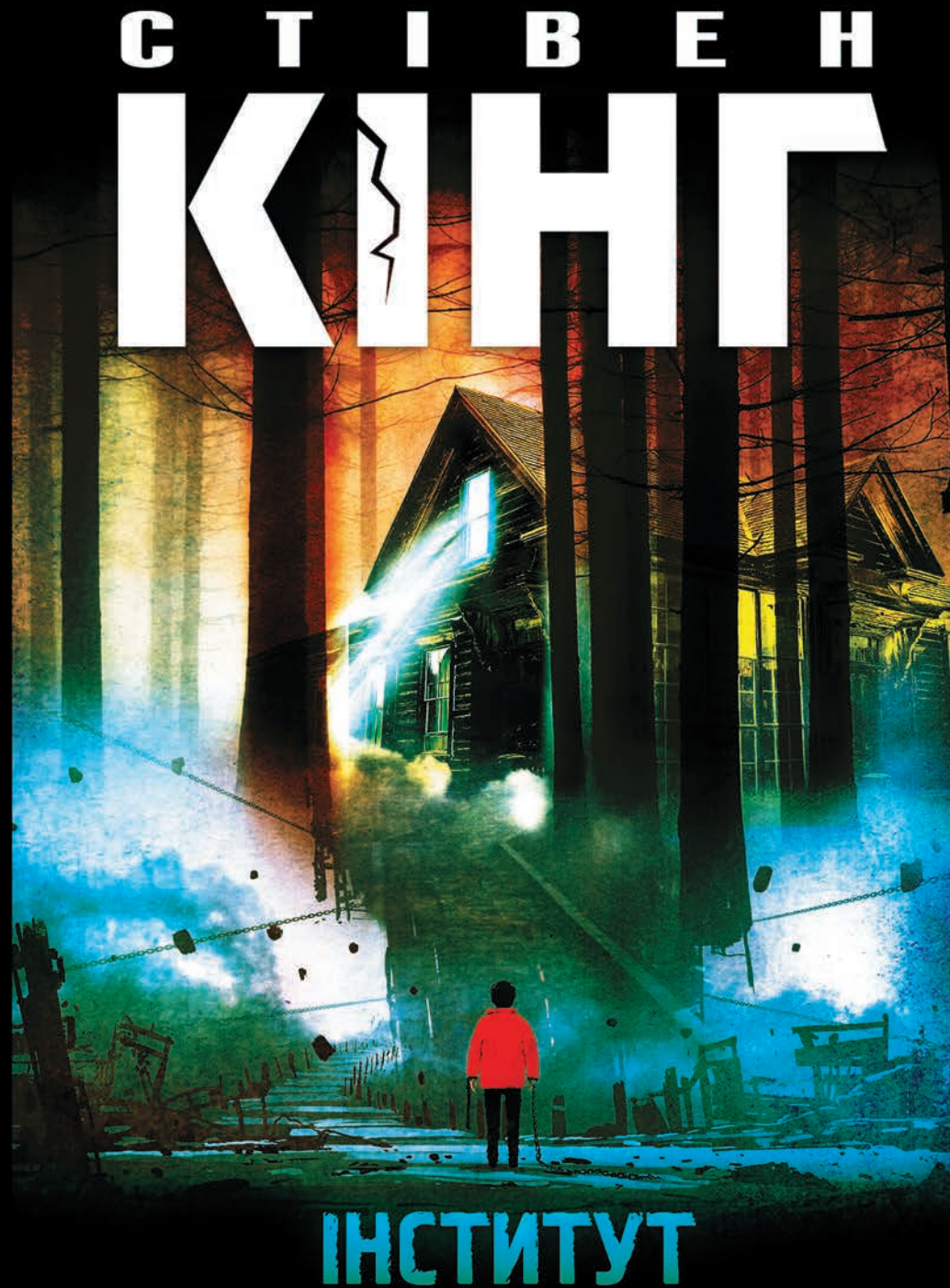
ISBN 978-617-12-7678-9

9 786171 276789

СТІВЕН
КІНГ

ІНСТИТУТ

СТІБЕН
КІНГ

**STEPHEN
KING**

THE INSTITUTE

A NOVEL

СТІВЕН
КІНГ

ІНСТИТУТ

РОМАН

УДК 821.111(73)

К41

Жодну з частин цього видання
не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі
без письмового дозволу видавництва

Перекладено за виданням:
King S. The Institute : A Novel / Stephen King. — New York :
Scribner, 2019. — 576 p.

Переклад з англійської
Анастасії Рогози, Володимира Куча

Обережно! Ненормативна лексика!

Дизайнер обкладинки *Петро Вихорь*

ISBN 978-617-12-7678-9
ISBN 978-1-9821-1056-7 (англ.)

© Stephen King, 2019
© Depositphotos.com / grand-failure, обкладинка, 2020
© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», видання українською мовою, 2020
© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», переклад і художнє оформлення, 2020

Присвячується моїм онукам Ітану, Ейдану і Раяну

І кликнув Самсон до Господа, та й сказав: Владико Господи, згадай же про мене, та зміцни мене тільки цього разу, Боже, і нехай я пімщу филистимлянам одну пімсту за двоє очей своїх!

І обняв Самсон обидва серединні стовпи, що на них міцно стояв той дім, і обперся на них, на одного правицею своєю, а на одного лівицею своєю.

І сказав Самсон: Нехай помру я разом із филистимлянами! І він з великою силою сперся на стовпи, і впав той дім на володарів та на весь той народ, що в ньому... І були ті померлі, що він повбивав їх при своїй смерті, численніші за тих, що повбивав їх за свого життя.

Суддів 16

Хто ж спокусить одне з цих малих, що вірують в Мене, то краще б такому було, коли б жорно млинове на шию йому почепити і його потопити в морській глибині...

Матвія 18¹

¹ Переклад Івана Огієнка. (Тут і далі прим. перекл.)

За даними Національного центру протидії викраденням і сексуальній експлуатації неповнолітніх, щороку в США зникають 800 000 дітей.

Більшість знаходяться.

Тисячі — ні.

Нічний патрульний

1

Пів години тому рейс «Дельти» з Тімом Джеймісоном на борту мав вилетіти з Тампи до яскравих вогнів і високих будівель Нью-Йорка, а літак і досі стояв біля виходу на посадку. Коли до салону зайшли представник «Дельти» й білява жінка з бейджиком служби безпеки на шиї, між тісними рядами економкласу почулося незадоволене, застережливе бурмотіння.

— Хвилинку уваги, будь ласка! — виголосив представник авіакомпанії.

— Ця затримка ще довго триватиме? — спитав хтось із пасажирів. — Кажіть як є.

— Затримка буде недовгою, капітан хоче всіх вас запевнити, що рейс прибуде більш-менш вчасно. Проте до нас звернулась федеральна офіцерка, якій треба сісти на цей літак, тож комусь доведеться поступитися їй місцем.

Здійнявся колективний стогін, і Тім помітив, як деякі пасажирів розблокували свої телефони на випадок проблем. А проблеми в таких ситуаціях уже траплялися.

— Авіакомпанія «Дельта» надає безкоштовний квиток на наступний рейс до Нью-Йорка, який відлітає завтра о шостій сорок п'ять ранку...

Здійнявся ще один стогін. Хтось сказав:

— Ох, пристрельте мене.

Представник спокійно вів собі далі:

— Вам видадуть ваучер на готель, де ви переночуєте, а ще — чотири сотні доларів. Чудова обладка, панове. Хто згоден?

Згодних не знайшлося. Блондинка від служби безпеки мовчала, тільки прочісувала повний салон економкласу своїми всевидющими, проте якимись неживими очима.

— Вісімсот, — сказав «Дельта». — Плюс готельний ваучер і безкоштовний квиток.

— Він як телевікторину веде, — буркнув чоловік, що сидів перед Тімом.

Згодних так само не було.

— Тисяча чотириста?

І жодного охочого. Тіму ситуація видавалась цікавою, проте не геть несподіваною. І не тільки тому, що на рейс о шостій сорок п'ять треба вставати бозна-коли. Більшість його сусідів в економкласі летіли або сім'ями, що, оглянувши принади штату Флорида, поверталися додому, або парочками, які хизувалися пляжними сонячними опіками; або ж це були дебелі, червонопикі й роздратовані чоловіки, на яких у Нью-Йорку, вочевидь, чекали справи, варті більше за чотирнадцять сотень баксів.

Із заднього ряду хтось гукнув:

— Докиньте ще кабріолет «Мустанг» і поїздку в Аруббу на двох — і обидва наших місця забирайте!

Цей дотеп викликав сміх. І не дуже приятний.

Працівник аеропорту глянув на блондинку з бейджем, але якщо і сподівався на допомогу, то такої не отримав. Жінка так само вдивлялася в пасажирів, не рухаючи жодним м'язом, лише очима. Працівник зітхнув і мовив:

— Тисяча шістсот.

Тім Джеймисон раптом збагнув, що йому хочеться зійти нахер із цього літака і рушити на північ автостопом. І хоч раніше такий варіант йому взагалі на думку не спадав, та він уявив, як їде туди на попутках, і уявив цілком ясно. Ось він стоїть на автостраді 301, десь у глибинці округу Ернандо, і здійсмає вгору великий палець. Спекотно, навкруги роються комахи, на білборді висить реклама якогось недолугого адвоката, «Пускайся навтьоки»¹ горлає з бумбокса, що стоїть на бетонній приступочці біля трейлера неподалік, де чоловік із голим торсом мие ав-

¹ «Take It on the Run» — пісня американського гурту «REO Speedwagon».

тівку, і ось нарешті під'їжджає якийсь безіменний фермер і саджає його до себе в пікап із дерев'яним кузовом, повним кавунів, і магнітиком з Ісусом на приладовій дошці. І найкраще — це навіть не готівка, що лежатиме в його кишені. Найкраще — це стояти там самотою, за багато миль від цієї бляшанки з сардинами, де змішались непримиренні запахи парфумів, поту і лаку для волосся.

Проте лишилася ще одна приємна справа — розкрити державу на додаткові кілька доларів.

Він підвівся на свій цілком нормальний зріст (п'ять і десять із дрібкою¹), поправив на носі окуляри й підняв руку.

— Округліть до двох тисяч, сер, плюс видайте гроші за квиток готівкою, і місце ваше.

2

Як з'ясувалося, ваучер був від зачучвереного готелю, що розташувався в кінці найактивнішої злітної смуги міжнародного аеропорту Тампи. Тім заснув під гуркіт літаків, прокинувся також під гуркіт і спустився в буфет із символічним сніданком, щоб спожити варені яйця і два вистиглі гумові млинці. Харчі хоч і не вишукані, але Тім поїв з апетитом і повернувся до себе в номер чекати дев'ятої години, коли відкриваються банки.

Він без проблем перевів у готівку свій неочікуваний виграш, бо в банку вже знали, що він прийде, і платіж затвердили заздалегідь. Тім не мав наміру сидіти в зачучвереному готелі й чекати з моря погоди. Він узяв свої дві тисячі п'ятдесятками і двадцятками, згорнув і поклав їх у ліву нагрудну кишеню, забрав у банківського охоронця свою брезентову торбу й викликав «убер» до Еллентона. Там він розрахувався з таксистом, дійшов до найближчого знака автостради 301 і випнув угору великий

¹ 5 футів і 10 дюймів \approx 178 см (1 фут = 30,5 см, 1 дюйм = 2,5 см).

палець. За п'ятнадцять хвилин його підібрав старигань у бейсболці з логотипом «Кейс»¹. У пікапі не було кавунів, та й кузов виявився не дерев'яний, але решта майже збігалася з учорашньою фантазією Тіма.

— Куди прямуєш, друже? — спитав старигань.

— Ну, — відповів Тім, — зрештою в Нью-Йорк. Мабуть. Старигань випустив у вікно цівку тютюнового соку.

— І хто ж це при здоровому глузді захоче туди їхати? «Захоче» він протягнув на південний манер — «з'хоче».

— Не знаю, — відказав Тім, хоч і знав. Один давній товариш по службі розповів йому, що у Великому Яблуці багато роботи в сфері охорони, і деякі компанії зважати-муть радше на його досвід, аніж на те сране фіаско в стилі Руба Голдберга², що поклато край його кар'єри в поліції штату Флорида.

— Просто сподіваюся надвечір дістатися Джорджії. Може, мені там більше сподобається.

— Оце по-нашому, — сказав старигань. — У Джорджії незле, особливо як персики любиш. А я від них у нужник бігаю. Ти не проти музики, еге ж?

— Аж ніяк.

— Попереджаю, я її голосно ставлю. Бо глухий трохи.

— Та я вже щасливий, що ви мене підібрали.

Замість нафантазованого «Спідвагона» загравав Вейлон Дженнінгз, але Тіма це цілком влаштувало. За Вейлоном зазвучали Шутер Дженнінгз і Марті Стюарт³. Двоє чоловіків їхали в смугастому від бруду «додж ремі», слухали музику і дивилися на біг автостради. За сімдесят миль⁴ старий зупинився, торкнувся на прощання козирка бейсболки і побажав Тіму га-арного дня.

¹ «Case IH» — американська компанія, що випускає сільськогосподарську техніку.

² Американський карикатурист, скульптор, письменник; у роботах часто фігурують складні пристрої, які мають виконувати елементарні завдання.

³ Waylon Jennings, Shooter Jennings, Marty Stuart — впливові автори-виконавці, які працюють в стилях кантрі, гонкі-тонк, рокабілі тощо.

⁴ 70 миль ≈ 112 км (1 миля = 1,6 км).

Але того дня Тім так і не дістався Джорджії — він провів ніч у ще одному зачучвереному motelі з придорожнім лотком, де торгували апельсиновим соком. А от наступного дня — дістався. У місті під назвою Брунсвік (де винайшли якусь там смачнючу печеню) він став на два тижні на роботу на заводі з переробки сміття — і зробив це так само наздогад, як і віддав своє місце на рейс «Дельти» в Тампі. Гроші йому були не потрібні, але Тім вважав, що йому потрібен час. У нього в житті тривав перехідний етап, і розпочався він далеко не вчора. А ще по сусідству були боулінг і ресторан «Денніз». Безпрограшна комбінація.

3

Тім стояв на з'їзді до Брунсвіка, що на північному шосе I-95, і почувався досить невбого як на бурлаку: до баришу від авіалінії додалася ще й зарплатня від сміттепереробного заводу. Тім із годину простояв на сонці і вже збирався був махнути рукою та повернутися в «Денніз» по склянку солодкого чаю, коли на узбіччі зупинився універсал «вольво». У багажнику лежало повно картонних коробок. Літня жінка за кермом опустила шибку з пасажирського місця й оглянула Тіма крізь товсті скельця окулярів.

— Хоч ви й невеликий, а м'язи, здається, нівроку, — мовила вона. — Ви ж не гвалтівник і не психопат, атож?

— Ні, мем, — відповів Тім і подумав: «А що б іще я вам сказав?»

— Ясна річ, що б іще ви сказали? До Південної Кароліни їдете? Це судячи з вашої брезентової торби.

«Вольво» оминула якась автівка і, ревучи клаксоном, помчала далі по схилу. Жінка не звернула на те уваги, лиш не зводила з Тіма своїх спокійних очей.

— Так, мем. Аж до Нью-Йорка прямую.

— Я доведу вас до Південної Кароліни — углиб цього невігласного штату не заїжджати, біля кордону

будемо, — якщо ви мені трохи допоможете навзаєм. Рука руку миє, якщо ви мене розумієте.

— Ви мені спинку почухаєте, а я — вам, — усміхаючись, мовив Тім.

— Ніхто тут нікого не чухатиме, але прошу сідати.

Тім так і вчинив. Жінку звали Марджорі Келлерман, і вона керувала бібліотекою Брунсвіка. Також була членкинею якоїсь спілки під назвою Південно-Східна бібліотекарська асоціація. В якої, розповіла Марджорі, не було грошей, бо «Трамп зі своїми поплічниками все забрали. У культурі вони тямлять не більше, ніж вісьлюк — в алгебрі».

За шістдесят п'ять миль на північ, досі в штаті Джорджія, вони зупинилися при маленькій убогій бібліотеці міста Пулер. Тім розвантажив коробки з книжками й закотив їх на візочку в бібліотеку. А звідти викотив до «вольво» ще з дюжину коробок. Їх, як пояснила Марджорі Келлерман, треба доправити в громадську бібліотеку міста Ємассі, що за сорок миль на північ, уже в межах Південної Кароліни. Та невдовзі після того, як вони проминули Гардівілл, поступ припинився. Легковики і вантажівки заповнили обидві смуги, і за «вольво» вже шикувалися нові.

— Ох, ненавиджу, коли таке трапляється, — сказала Марджорі, — а таке враження, що в Південній Кароліні воно трапляється постійно, тут скнаряться на розширення доріг. Десь там попереду аварія, і з двома смугами її неможливо об'їхати. Ми тут пів дня стоятимемо. Містере Джеймсон, можете бути вільні. На вашому місці я б повернулася назад до виїзду з Гардівілла і поспитала щастя на трасі 17.

— А як же ті коробки з книжками?

— Ой, знайду іншу пару сильних рук, щоб допомогли розвантажитися, — сказала вона й усміхнулася до Тіма. — Правду кажучи, коли я побачила вас на тому пекучому сонці, то вирішила трохи погратися з вогнем.

— Ну, якщо ви певні.

Від автомобільного затору Тіму ставало тісно й задушно. Власне, так само він почувався на задніх рядах економкласу рейсу «Дельта».

— Якщо не певні, то я лишуся, — продовжив він. — Я ж не мчу до фінішної прямої чи щось таке.

— Я певна, — сказала Марджорі. — Рада була з вами познайомитися, містере Джеймісон.

— Навзаєм, міз¹ Келлерман.

— Грошова допомога вам потрібна? Якщо так, може виділити десять доларів.

Тіма зворушила і здивувала (вже не вперше) ця звичайна доброта і щедрість звичайних людей, особливо тих, кому давати особливо нема чого. Добра країна, ця Америка, і байдуже, що багато хто (як і сам Тім, час від часу) з цим не погоджується.

— Ні, не треба. Дякую за пропозицію.

Він потис Марджорі руку, вийшов з автівки й пішки повернувся вздовж розділової лінії I-95 до виїзду з Гардвілла. Не зловивши одразу попутку на трасі 17, він пройшов кілька миль уперед до сполучення з шосе 92. Там стояв знак, що вказував на місто Дюпрей. Уже почало вечоріти, і Тім вирішив, що варто пошукати якийсь мотель для ночівлі. Ясна річ, це буде мотель із розряду зачучверених, але альтернатива (спати просто неба, щоб тебе заживо з'їли москіти, або десь у фермерському сараї) вабила ще менше. Тож Тім вирушив у Дюпрей.

Великі події обертаються на малих шарнірах.

4

За годину Тім сидів на камені край двосмугової дороги і чекав, поки проїде вантажний поїзд, який здавався йому нескінченним. Валка рухалась у напрямку Дюпрея зі статечною швидкістю в тридцять миль на годину: криті

¹ Звертання до жінки, що, на відміну від «міс» і «місіс», не вказує на її сімейний стан.

вагони, автомобілевози (здебільшого жертви аварій, аніж нові автівки), цистерни, платформи і напіввагони, вантажнені бозна-якими згубними речовинами, що від них може і сосновий ліс зайнятися, і населення Дюпрея надихатись токсичними, навіть смертельними випарами. Під кінець проїхав помаранчевий кабуз¹ — там у шезлонгу сидів чоловік у робочому комбінезоні, читав книжку в м'якій обкладинці й курив цигарку. Він відірвався від книжки і помахав Тіму. Тім помахав у відповідь.

Місто стояло за дві милі звідти, і розбудувалося воно навколо перехрестя штатного автошляху 92 (який тепер називався Мейн-стріт) і ще двох вулиць. Дюпрею начебто вдалось уникнути навали мережевих магазинів, що вже заповнили більші міста. Була там крамниця «Вестерн-авто», але вже закрита, з позамиленими шибками. Тім помітив бакалійну лавку, аптеку, роздрібний магазинчик, де продавалось всього потроху, і пару салонів краси. Також там був кінотеатр, що на його маркізі красувався напис «ПРОДАЖ І ОРЕНДА», крамниця автозапчастин із люксовою назвою «Майстерня швидкості Дюпрея», а ще ресторан «Харчевня у Бев». Ще там було три церкви: одна — методистська, дві інші — сторонніх конфесій, та всі вони закликали «прийти до Христа». На скісних паркувальних місцях, що тягнулися вздовж ділового кварталу, стояло не більше двох дюжин автівок і фермерських вантажівок. Тротуари були практично безлюдні.

Тім пройшов ще три квартали і за черговою церквою помітив мотель «Дюпрей». За ним, там, де Мейн-стріт знову перетворювалася на штатний автошлях 92, розташувалися ще один залізничний переїзд, депо і низка металевих дахів, що зблискували на сонці. За цими будівлями знову підступала стіна соснового лісу. Загалом Тім постановив, що Дюпрей дуже схожий на місто з балад у стилі кантрі, тих ностальгійних мелодій, що їх наспівують Алан Джек-

¹ Термін, яким у США називають спеціальний вагон для екіпажу потяга.

сон і Джордж Стрейт. Вивіска на motelі була стара та іржава, тож заклад міг бути так само закритий, як і кінотеатр, але оскільки вже схиялося надвечір і інших варіантів для ночівлі не спостерігалось, Тім рушив до motelю.

На півдорозі, після міської адміністрації Дюпрея, Тім натрапив на цегляну будівлю з мереживом плюща, що держався вгору стінами. На дбайливо підстриженому моріжку стояв знак, який сповіщав: це Управління шерифа округу Фейрлі. Тім прикинув, який же задріпаний це має бути округ, якщо таке місто вважається його столицею.

Перед управлінням стояли дві патрульні автівки, одна — відносно новий седан, друга — старенький і зальований брудом позашляховик «тойота 4-раннер» із блимавкою. Тім кинув оком на вхід (майже несвідомий погляд зайдисвіта, що в його кишені лежить чимало грошень), піднявся на кілька сходинок, а потім повернувся, щоб уважніше роздивитися дошки оголошень обабіч двійчастих дверей. І одне оголошення зокрема. Він спершу вирішив, що щось неправильно прочитав, тож хотів ще раз пересвідчитись.

«Не в наш час і не в наш вік, — подумав Тім. — Бути цього не може».

Але воно могло і було. Поруч із плакатом з написом «ЯКЩО ТИ ДУМАЄШ, ЩО В ПІВДЕННІЙ КАРОЛІНІ ЛЕГАЛІЗОВАНО МАРИХУАНУ — ПОДУМАЙ ЩЕ РАЗ» висіло просте оголошення «ПОТРІБЕН НІЧНИЙ ПАТРУЛЬНИЙ. ЗАЯВКИ ПРИЙМАЮТЬСЯ В УПРАВЛІННІ».

«Ого, — подумав Тім. — Нічого собі привіт із минулого».

Він розвернувся до іржавої мотельної вивіски і знову завмер, міркуючи про те оголошення щодо роботи. Саме в цю мить двері поліцейського відділку прочинилися і з них, поправляючи кашкета на рудому волоссі, вийшов довготелесий коп. На жетоні миготіли промені вечірнього сонця. Коп оцінив робочі черевики Тіма, його запліксовані джинси й легку полотняну сорочку. Погляд

на секунду спинився на брезентовій торбі, що висіла в Тіма на плечі, а тоді перемістився до обличчя.

— Я можу вам чимось допомогти, сер?

Тіма охопив той самий імпульс, який змусив його піднятися з місця в тому літаку.

— Мабуть, нічим, але хтозна?

5

Рудоволосий коп виявився помічником шерифа Таггартом Фарадеєм. Він провів Тіма всередину. З дворової частини будівлі, де була зона утримання на чотири камери, в передпокій долітали знайомі запахи зашкарублої хлорки й аміаку. Представивши Тіма Вероніці Гібсон, помічниці середнього віку, яка того дня чергувала за диспетчерським пультом, Фарадей попросив у Тіма водійські права і ще хоч один особистий документ. Тож на додачу до прав Тім дістав поліцейське посвідчення міста Сарасота і навіть не намагався приховати той факт, що термін дії сплив дев'ять місяців тому. Менше з тим, коли помічники його побачили, ставлення до Тіма трохи змінилося.

— Ви не мешканець округу Фейрлі, — мовила Ронні Гібсон.

— Ні, — погодився Тім. — Аж ніяк. Але можу ним стати, якщо отримаю роботу нічного патрульного.

— Зарплатня невелика, — попередив Фарадей, — і в будь-якому разі не мені вирішувати. Наймає та звільняє тут шериф Ешворт.

— Наш останній нічний патрульний вийшов на пенсію і переїхав у Джорджію, — сказала Ронні Гібсон. — У нього БАС, хвороба Лу Геріґа¹. Хороша людина. І таке нещастя. Але в Джорджії знайшлися небайдужі, які про нього подбають.

¹ Бічний аміотрофічний склероз; Геріґ — бейсболіст, який від нього помер і з яким цю хворобу найчастіше пов'язують американці.

— І завжди так трапляється, що саме хорошим людям доля підносить гівна на лопаті, — сказав Таг Фарадей. — Дай-но йому анкету, Ронні. — І до Тіма: — Установа в нас тут невеличка, містере Джеймсон, команда з семи, двоє з яких — на пів ставки. Це все, що наші платники податків можуть собі дозволити. Шериф Джон наразі на патрулюванні. Якщо о п'ятій, максимум о п'ятій тридцять його тут не буде, значить, він поїхав додому вечеряти і повернеться аж завтра.

— У будь-якому разі сьогодні я ночую тут. За умови, звісно, що мотель працює.

— О, я певна, що в Норберта знайдеться кілька вільних кімнат, — сказала Ронні Гібсон.

Вони з рудим презирнулися і засміялися.

— Таке враження, що в готель на чотири зірки я не попаду.

— Тут без коментарів, — відповіла Гібсон, — але перш ніж лягати спати, я б на вашому місці перевірила простирадла на предмет маленьких червоних жучків. Чому ви пішли з поліції Сарасоти, містере Джеймсон? Як на мене, ви замолодий для виходу на пенсію.

— Це питання я обговорюватиму з вашим головним, якщо він погодиться на співбесіду.

Двоє офіцерів ще раз обмінялись поглядами, на цей раз довгими, а тоді Таг Фарадей сказав:

— Ну, Ронні, дай чоловікові анкету. Було приємно з вами познайомитися, сер. Ласкаво просимо в Дюпрей. Поводьтеся належно, і ми з вами порозуміємося.

Із цими словами він пішов, залишивши інтерпретацію поняття «належного поведження» відкритою. Крізь загратоване вікно Тім бачив, як «4-раннер» здає назад із паркінгу і їде геть короткою головною вулицею міста Дюпрей.

Анкета була почеплена на планшетну дощечку. Тім присів на один із трьох стільців попід лівою стіною, поклав між ногами торбу і взявся заповнювати бланк.

«Нічний патрульний, — подумав він. — А біс мене бери».

6

Шериф Ешворт (або, як дізнався Тім, шериф Джон — для більшості містян, а також його помічників) був чоловіком із великим черевом і повільною ходою. Ще він мав відвислі, мов у басет-гаунда, щоки і копицю білого волосся. На форменій сорочці стояла пляма від кетчупу. На стегні — пістолет «глок», на мізинці — каблучка з рубіном. Акцент — сильний, поведження — приязне, мов зі старим другом, але очі, глибоко посаджені у вгодованих очницях, були розумні й допитливі. Його запросто могли б узяти на роль в один із тих типових фільмів про життя на півдні, на кшталт «Широко крокуючи»¹, — якби не чорний колір шкіри. І ще дещо: на стіні, біля офіційного портрета президента Трампа, висів диплом у рамці — з Національної академії ФБР у Куантіко. Таких речей не виграють у лотереях, де треба збирати кришки від коробок із пластівцями.

— Ну гаразд, — мовив шериф Джон, відкинувшись на спинку офісного крісла. — Часу в мене небагато. Марселла дуже злиться, коли я спізнююсь до вечері. Ті'ко якшо то не кризова ситуація.

— Зрозуміло.

— І одразу перейдемо до найцікавішого. Чого ви пішли з поліції Сарасоти і що ви тут робите? У Південній Ка'ліні битих шляхів небагато, а Дюпреї і поготів на такому не стоїть.

Скоріш за все, цього вечора Ешворт уже не стане телефонувати в Сарасоту, але неминуче зателефонує зранку, тож дарма правду присолоджувати. Та Тіму й не дуже хотілося. Якщо він не отримає посаду нічного патрульного, то переночує в Дюпреї, а зранку поїде далі, продовжить подорож із перестанками до Нью-Йорка, що, як він тепер зрозумів, стала необхідним перепочинком між подіями,

¹ «Walking Tall» (1973) — бойовик, сюжет якого засновано на реальних подіях із життя Бурфорда Пассера, шерифа з південного штату Теннессі.

які відбулися одного дня наприкінці минулого року в сарасотському торговельному центрі «Вестфілд», і тими подіями, що можуть відбутись у майбутньому. Окрім того, краще гірка правда, ніж солодка брехня, — хоча б тому, що в наш час, коли людина з клавіатурою та вай-фаєм має доступ до практично будь-якої інформації, брехня самому брехунові на шкоду.

— Мені запропонували вибір: відставка або звільнення. Я обрав відставку. Такий варіант небагатьом сподобався, і менш за все мені, бо я любив свою роботу і любив узбережжя Мексиканської затоки, та кращого виходу не було. Таким чином я можу отримувати трохи грошенят — далеко не повна пенсія, але краще, ніж нічого. Я ще й з колишньою дружиною ділюся.

— Причина? І давайте чимпростіше, поки в мене вечера не вистигла.

— Тут недовго розповідати. Якось наприкінці робочої зміни, а це було минулого листопада, я заскочив у торговельний центр «Вестфілд», щоб взуття собі купити. На весілля мав іти. І тоді я ще був у поліцейській формі, розумієте?

— Розумію.

— Я саме виходив із «Взуттєвої комори», коли до мене підбігла жінка і сказала, що біля кінотеатру якийсь підліток розмахує пістолетом. Тож я швидким кроком рушив туди.

— Зброю дістали?

— Ні, сер, тоді ще ні. Хлопцю з пістолетом було років чотирнадцять, і я для себе визначив, що він п'яний або під кайфом. Другого хлопця він уклав на підлогу, копав його ногами. А ще тицяв у нього пістолетом.

— Схоже на ту клівлендську справу. Коли коп застрелив чорношкірого хлопчика, який розмахував страйкбольним пістолетиком¹.

¹ Резонансна подія, яка відбулася 22 листопада 2014 року; поліцейський Тімоті Ломанн, не розбираючись, застрелив на смерть дванадцятирічного Таміра Райса, який сидів на дитячому майданчику і наставляв іграшковий пістолет на перехожих.

— Я коли підійшов, то саме про це й подумав, але коп, який застрелив Таміра Райса, клянеться, що вирішив, наче то була справжня зброя. Тут я був майже певен, що пістолет несправжній, але певен не на сто відсотків. Може, ви самі здогадаєтесь чому.

Шериф Джон Ешворт наче забув про вечерю.

— Бо ваш зловмисник тицяв цим пістолетом у хлопця, що його вклав на підлогу. Який сенс наставляти на людину несправжню зброю. Хіба що, ма'ть, хлопець на підлозі сам того не знав.

— Зловмисник казав, що то він просто вимахував пістолетом, а не наставляв на хлопця. Промовляв: «То моє, суко така, а ти мого не займатимеш». Я цього не бачив. З моєї точки зору було так, наче він наставив на хлопця зброю. Я заволав, щоб він кинув пістолет і підняв руки. Він чи то не почув мене, чи то не звернув уваги. Усе копав пацана і тицяв пістолетом. Чи розмахував, якщо так воно було. У будь-якому разі я дістав із кобури свою зброю. — Тім помовчав. — Хлопці були білі, якщо це має якесь значення.

— Для мене не має. Хлопці билися. Один у результаті опинився на підлозі, його кривдили. У другого був, справжній чи несправжній, пістолет. То ви його підстрелили? Скажіть мені, що до цього не дійшло.

— Ніхто нікого не підстрелив. Але... ви самі знаєте, що як хтось б'ється на кулаках, то навколо збираються глядачі, але якщо з'явилася зброя, то всі розбігаються навсібіч.

— Точно. Якщо мають здоровий глузд, то тікають далі, ніж бачать.

— Так і було, за винятком кількох осіб, які нікуди не пішли.

— Ті, що знімали на телефони.

Тім кивнув.

— Четверо чи п'ятеро Спілбергів недопечених. Ну, я направив пістолет у стелю і виконав те, що мало б стати застережним пострілом. Певно, рішення було не найкраще, але на той час воно видавалося правильним. Єдиним пра-

вильним. А в тій частині центру висять люстри. Куля в одну таку влучила, і люстра впала на голову ґаві. Пацан випустив пістолет, і щойно зброя торкнулася підлоги, я зрозумів — вона не справжня, бо відскочила. Як виявилось, це був пластмасовий водяний пістолетик під «кольт» сорок п'ятого калібру. Хлопець, що його копали на підлозі, отримав кілька синців і порізів, навіть шви накладати не довелося, але той випадковий свідок знепритомнів і до тьми прийшов аж через три години. Струс мозку. Як каже його адвокат, у чоловіка розвинулася амнезія й сильний головний біль.

— І на відділок подали позов?

— Так. Справу ще розглядають, але врешті-решт він щось таки отримає.

Шериф Джон замислився.

— Якщо він там тинявся з метою зазняти сутичку, то багато не отримає, і байдуже, як сильно в нього голова болить. Припускаю, що управління пред'явило вам недбале поводження зі зброєю.

Так і було, подумалося Тіму, і було б добре, якби на тому все скінчилося. Але ні. Хоча шериф Джон і скидався на афроамериканську версію Босса Гоґґа з «Придурків із Газзарда»¹, але дурнем він точно не був. І явно, як і будь-який коп, він співчував ситуації Тіма, проте йому треба було перевіряти факти. І краще, аби решту фактів він почув від самого Джеймісона.

— Перш ніж піти до взуттєвої крамниці, я зазирнув у «Пляжне ледащо» і пропустив кілька чарок. Офіцери, що приїхали на виклик і взяли малого під варту, почули в мене з рота алкоголь і попросили пройти тест. Я вивув шість десятих проміле, тобто все в рамках закону, але недобре з огляду на те, що я щойно стріляв із табельної зброї й таким чином відправив людину на лікарняне ліжко.

— А ви часто випиваєте, містере Джеймісон?

¹ «The Dukes of Hazzard» — американський комедійний телесеріал, що виходив у 1979—1985 роках; «Босс» Гоґґ — корумпований комісар, жаднюга і ненажера, типовий для художніх творів лиходій.

— Протягом шести місяців після розлучення випивав дуже часто, але то було два роки тому. Зараз уже ні.

«А що б іще він від мене почув», — подумав Тім.

— Угу, а тепер подивимося, чи я все правильно зрозумів. — Шериф підняв угору товстий вказівний палець. — Зміна ваша на той час скінчилася, а звідси маємо, що якби ви були в цивільному, то та жінка взагалі до вас би не підбігла.

— Певно, що ні, але я б почув колотнечу і все одно туди пішов. Для справжніх копів робоча зміна ніколи не закінчується. Певен, що ви це знаєте.

— Угу, але чи мали б ви з собою зброю?

— Ні, вона б лежала під замком у мене в автівці.

На цю заяву Ешворт вистромив другого пальця, а потім підняв і третього.

— Імовірно, що в того хлопця був несправжній пістолет, але міг бути й справжній. Так чи інакше, стовідсотково стверджувати ви не могли.

— Так.

Угору здійнявся четвертий палець.

— Ваш застережний постріл влучив у люстру, від чого вона впала, і не просто на підлогу, а на голову невинного перехожого.

Тім кивнув. Шериф вистромив великого пальця.

— А до того, як зчинилася та суперечка, ви, так уже сталося, спожили дві порції алкогольного напою.

— Так. І на той момент — у поліцейській формі.

— Нерозважний вчинок, не... як там кажуть... недалекоглядний, але все одно мушу визнати, що вам просто дико не поталанило. — Шериф Джон барабанив пальцями по краю стола. Наприкінці кожної дрібушки тихо клацала рубінова каблучка на мізинці. — Гадаю, ваша історія занадто неймовірна як на побрехеньку, але я, мабуть, усе одно зателефоную на ваше попереднє місце роботи і сам усе перевірю. Хоча б заради того, щоб іще раз почути й подивуватися з такої історії.

Тім усміхнувся.

— Я звітував перед Бернадетт Діпіно. Вона головує в поліцейському управлінні Сарасоти. А вам уже треба їхати додому вечеряти, інакше дружина розсердиться.

— Угу, за Марсі я сам якось подбаю. — Шериф перехилився вперед через свій живіт. Тім уперше побачив, щоб у нього так блищали очі. — А якщо я зараз піднесу вам «трубочку», містере Джеймісон, що ви мені надмухаєте?

— То несіть, і дізнаємось.

— Мабуть, нічого я не нестиму. Бо, мабуть, нема на то потреби. — Шериф відкинувся назад, і крісло видало ще один стражденний стогін. — Чому вам заманулося стати нічним патрульним у такому нікчемному городиську, як наше? Зарплатня — всього сто доларів на тиждень, і якщо з неділі по четвер клопоту небагато, то в п'ятницю й суботу буває гірше. Стрип-клуб у Пенлі закrywся ще торік, але в безпосередній близькості маємо кілька нічних забігайлівок і барів із танцями.

— У мене дідусь служив нічним патрульним у Гіббінгу, штат Міннесота. Місто, де виріс Боб Ділан, знаєте такого? Це було вже після того, як дід вийшов на пенсію, а працював він у поліції штату. Саме через нього я й захотів стати копом, іще з дитинства. Тож я побачив ваше оголошення й просто подумав...

Тім стенув плечима. Що він тоді подумав? Приблизно те саме, що й тоді, як вирішив найнятися на сміттепереробний завод. Нічого такого особливого він не думав. І зараз Тім збагнув, що, принаймні з емоційної точки зору, йому дещо непереливки.

— Вирішили піти дідовою стежкою, угу. — Шериф Джон зчепив руки на своєму об'ємному животі й утупив у Тіма очі — яскраві допитливі очі, що глибоко сиділи в ситих западинах. — Вважаєте себе на пенсії, у цьому річ? І просто шукаєте заняття, щоб згаяти гулящий час? А вам іще не зарано, як гадаєте?

— Я пішов із роботи в поліції, так. Із цим покінчено. Один друг сказав, що влаштує мене охоронцем у Нью-Йорку, а мені саме закортіло змінити обстановку. Та, може, для цього не доведеться їхати в Нью-Йорк.

Тіму сяйнула думка, що насправді він прагнув не зовнішніх, а внутрішніх змін. Може, на посаді нічного патрульного цього й не досягнеш, але, знову ж таки, все можливо.

— Розлучений, кажете?

— Так.

— Діти?

— Немає. Дружина хотіла, а я — ні. Відчував, що не готовий.

Шериф Джон опустив погляд на анкету Тіма.

— Тут написано, що вам сорок два. У більшості випадків, хоч і не завжди, якщо до цього віку не готові...

Він замовк і в найкращих копівських традиціях став чекати, коли Тім завершить фразу. Тім не озвався.

— Може, врешті ви й справді прямуєте до Нью-Йорка, містере Джеймисон, але наразі просто мандруєте без мети. Правильно кажу?

Тім поміркував над цим і погодився.

— Звідки мені знати, що як я влаштую вас на роботу, то за пару тижнів чи за місяць вам не стукне в голову помандрувати собі далі? Дюпрей — не найцікавіше місце на землі чи навіть у Південній Ка'ліні. Я до того веду, сер, що звідки мені знати, чи можна на вас покладатися?

— Поки я нікуди не збираюся. Тобто, допоки я влаштовуватиму вас на посаді нічного патрульного. Як ви вирішите, що не влаштовую, то й спишете мене. Якщо я сам вирішу поїхати, то попереджу заздалегідь. Обіцяю.

— На таку зарплатню не проживеш.

Тім знизав плечима.

— Знайду ще щось, як треба буде. Хочете сказати, що я тут єдиний працюватиму на двох роботах, аби хоч якось прожити? До того ж у мене є на схові невеличка сума.

Шериф Джон трохи посидів не рухаючись, поміркував, а тоді схопився на ноги. І зробив це з дивною легкістю як на такого опасистого чоловіка.

— Приходьте завтра зранку, і подивимось, що ми з вами робитимемо. Десь на десяту буде якраз.

«А до того матимете достатньо часу переговорити з поліцейським управлінням Сарасоти, — подумав Тім, — і з'ясувати, чи згідна з дійсністю моя історія. А ще перевірити, чи нема в моєму послужному списку темних плям».

Тім і собі підвівся й простягнув уперед руку. Хватка в шерифа Джона була доброю й міцною.

— Де ви зупинилися на ніч, містере Джеймісон?

— Буду в тому motelі, що далі вулицею, якщо місце знайдеться.

— Ой, у Норберта повно вільних номерів, — відказав шериф, — і не думаю, що він вам травку штовхатиме. Як мене попитати, від вас і досі віддає копом на службі. І як не маєте проблем із перетравленням жирної їжі, то неподалік є «Бев», вони відкриті до сьомої. Мені самому до смаку тамтешня печінка з цибулею.

— Дякую. І дякую, що поспілкувалися зі мною.

— Нема за що. Цікава була розмова. І коли прийдете в наш motel, то скажіть Норберту, що шериф Джон велів поселити вас у хороший номер.

— Так і зроблю.

— І я б усе одно перевірів лежак на предмет паразитів. Тім усміхнувся:

— Таку пораду я вже чув.

1

Обід у ресторанчику «Бев» складався з курячого битка, спаржевої квасолі й персикового коблера¹ на десерт. Непогано. Інша річ — номер, що йому дістався в motelі

¹ Пиріг із фруктами і бісквітним тістом.

«Дюпрей». Порівняно з ним номери, що в них Тім зупинявся протягом своєї довгої прогулянки на північ, видавалися палацами. Кондиціонер у вікні діловито торохтів, та багато прохолоди не приносив. Іржава душова лійка протікала, і зупинити цей капіж не було можливості (зрештою Тім підклав рушник, щоб приглушити цей ритмічний стукіт). Абажур на лампі біля ліжка був у кількох місцях пропалений. Єдина картина в кімнаті (тривожна композиція з вітрильним кораблем і командою, що повністю складалася з чорношкірих чоловіків — вишкірених і, можливо, одержимих думками про вбивство) висіла криво. Тім спробував її поправити, та картина знов одразу з'їхала навскоси.

Надворі знайшовся садовий стілець. Сидіння провисло, ніжки проіржавіли так само, як і душова голівка, але вагу Тіма він витримав. Джеймісон сидів, випроставши ноги, ляпав комах і дивився, як сонце пропалює лісову гущавину помаранчевими, мов вогонь у печі, променями. Від цього споглядання йому стало радісно й меланхолійно водночас. Десять о восьмій п'ятнадцять з'явився ще один майже безкінечний вантажний поїзд, він перетнув штатну дорогу й покотився далі повз складські приміщення на краю міста.

— Клятий «Джорджія Саузерн» завше спізнюється.

Тім озирнувся і збагнув, що лицезріє власника і єдиного працівника вечірньої зміни в цьому вишуканому закладі. Чоловік був худий, мов терлиця. Верхню частину тулуба прикривав довгий жилет в індійських огірках. На ногах — штани кольору хакі, підкочені, щоб краще було видно білі шкарпетки й старі кеди «Конверс». В обличчі було щось шуряче, а обрамляла його вінтажна зачіска «під бітлів».

— Та що ви таке кажете, — відреагував Тім.

— Байдуже, — продовжив Норберт і стелу плечима. — Вечірній поїзд завше проїжджає без зупинок. Опівнічний — *майже* завше, якщо тільки не треба відчепити

дизель чи відвантажити фрукти й городину для бакалійної лавки. Он-но вузол. — Чоловік тицьнув кудись схрещеними пальцями. — Одна колія іде в Атланту, Бірмін'ем, Гантсвілл, такі-о місця. Втора йде з Джексонвілла в Чарльстон, Вілмінгтон, Ньюпорт-Ньюз, такі-о місця. Головно спиняються денні товарняки. Думаєте стати на роботу на складах? Там завше бракує робочих рук. Тільки спину треба сильну мати. Не для мене це заняття.

Тім поглянув на чоловіка. Норберт почовгав кедами й утнув вищир, у якому проглядались, як це називав Тім, зуби «в стилі кантрі». Тобто зуби ще були на місці, але готові скоро повипадати.

— Де ваша автівка?

Тім мовчав і не відводив очей.

— Ви коп?

— Зараз я мужик, який милується заходом сонця крізь дерева, — сказав Тім, — і я б радше цим займався на самоті.

— Ні слова більш, ні слова більш, — відповів Норберт, рушив на відступ і зупинився тільки щоб кинути через плече єдиний примружений оцінювальний погляд.

Вантажний поїзд врешті-решт проїхав. Згасло червоне світло на переїзді. Піднялися шлагбауми. Нечисленні автівки, що чекали на перехресті, завели двигуни й поїхали далі. Тім спостерігав, як сонце, опускаючись, міняє колір з помаранчевого на червоний — «небо ввечері пашіє, то й моряк собі радіє», як сказав би його дід, нічний патрульний. Тім дивився, як тіні сосен видовжуються та з'єднуються на штатному шосе 92. Він був майже певен, що не отримає посади нічного патрульного, і, може, воно й на краще. Таке враження, що Дюпрей розташувався геть далеко від цивілізації — не просто на запасній колії, а взагалі на безпутті. Якби не ті чотири склади, то цього міста, певно, просто не існувало б. Під яким таким *кутом* треба дивитися, щоби вбачити сенс в існуванні цих складських приміщень? Для чого вони? Зберігати телевізори,

Зміст

Нічний патрульний.....	11
Розумник	56
Уколи, щоб бачити кола	95
Морін і Ейвері	145
Втеча	235
Пекло чекає.....	314
Пекло тут	390
Великий телефон.....	513
Шепелявий	575
Від автора.....	602

Літературно-художнє видання

КІНГ Стівен
Інститут
Роман

Головний редактор *С. І. Мозгова*
Відповідальний за випуск *О. В. Приходченко*
Редактор *Р. А. Ставицький*
Художній редактор *А. О. Попова*
Технічний редактор *В. Г. Євлахов*
Коректори *О. В. Вискірка, В. С. Яковлєв*

Підписано до друку 01.04.2020. Формат 84x108/32.
Друк офсетний. Гарнітура «Minion». Ум. друк. арк. 31,92.
Наклад 6000 пр. Зам. № .

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
Св. № ДК65 від 26.05.2000
61001, м. Харків, вул. Б. Хмельницького, буд. 24
E-mail: cop@bookclub.ua

Віддруковано у АТ «Харківська книжкова фабрика «Глобус»»
61052, м. Харків, вул. Різдяна, 11.
Свідоцтво ДК № 3985 від 22.02.2011 р.
www.globus-book.com

- за телефонами довідкової служби (050) 113-93-93 (МТС); (093)170-03-93 (life); (067) 332-93-93 (Київстар); (057) 783-88-88
 - на сайті Клубу: www.bookclub.ua
 - у мережі фірмових магазинів див. адреси на сайті Клубу або за QR-кодом
- Надсилається безоплатний каталог**

**Для гуртових
клієнтів**

Харків

тел./факс +38(057)703-44-57
e-mail: trade@ksd.ua

Запрошуємо до співпраці авторів
e-mail: publish@ksd.ua

Кінг С.

К41 Інститут : роман / Стивен Кінг ; пер. з англ. А. Рогози, В. Куча. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2020. — 608 с.

ISBN 978-617-12-7678-9

ISBN 978-1-9821-1056-7 (англ.)

Тієї ночі почався кошмар. Батьків Люка вбили, а самого хлопця закинули в позашляховик та повезли в невідомому напрямку. Він приходить до тьми в місці, яке називають Інститутом. Таке собі гетто для дещо... незвичайних дітей. Їх викрадають і тримають тут, наче піддослідних щурів. Директорка місіс Сігсбі та співробітники цієї зловісної установи безжально «викачують» з дітей їхні телепатичні й телекінетичні здібності. Нова знайома Люка каже, що звідси неможливо втекти. Але він має спробувати...

УДК 821.111(73)

СТІВЕН КІНГ

МІСТЕР МЕРСЕДЕС

ЩО ВПАЛО, ТЕ ПРОПАЛО

КІНЕЦЬ ЗМІНИ

11/22/63

СЯЙВО

ДОКТОР СОН

ЗОНА ПОКРИТТЯ

ІСТОРІЯ ЛІЗЗІ

ПІД КУПОЛОМ

МІЗЕРІ

ЯРМАРОК НІЧНИХ ЖАХІТЬ

ВОНО

ВІДРОДЖЕННЯ

ЛОВЕЦЬ СНІВ

КУДЖО

ТЕМНА ВЕЖА (ЦИКЛ)

ЧОТИРИ СЕЗОНИ

КРАЇНА РОЗВАГ

ЧОТИРИ ПІСЛЯ ПІВНОЧІ

КРІСТІНА

ПРОТИСТОЯННЯ

СЕРЦЯ В АТЛАНТИДІ

ПУЛЬТ ҐВЕНДІ

КЕРРІ

СПЛЯЧІ КРАСУНІ

АУТСАЙДЕР

ПІДНЕСЕННЯ